

## საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მიმოხილვა

### საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის რეფორმის მიმდინარეობა

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის სტრატეგიის ფარგლებში, საინვესტიციო პროექტების სრული ციკლის დანერგვა მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს. რეფორმის ამ მიმართულებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო წლების მანძილზე აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საფინანსო ინსტიტუტებთან, მათ შორის, მსოფლიო ბანკის და ევროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის ფარგლებში.

საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის სრულყოფილად დანერგვის შედეგად გაუმჯობესდება პროექტების შერჩევის მექანიზმები და უზრუნველყოფილი იქნება ობიექტურ ანალიზზე დაფუძნებული პროექტების გათვალისწინება ბიუჯეტში. აღნიშნული კი თავის მხრივ გააუმჯობესებს საშუალოვადიან დაგეგმვას და სახელმწიფო ფინანსების ეფექტიანად გამოყენებას.

საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის რეფორმის დანერგვა კომპლექსური პროცესია, დაკავშირებულია მთელ რიგ სირთულეებთან შესაბამისი ცოდნის მიღებისა და ტრენინგების საჭიროების კუთხით. ამ მიზნით 2017 წლიდან შესაძლებლობების ფარგლებში, დონორების (WB, USAID, EU, GIZ და სხვა) მხარდაჭერით, უკვე ჩატარდა არაერთი ტრენინგი და სამუშაო შეხვედრა საქართველოს სამინისტროების და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისთვის და აქტიურად გრძელდება მუშაობა ამ მიმართულებით.

ბოლო წლებში მიღებული პრაქტიკიდან და საერთაშორისო გამოცდილებიდან გამომდინარე, საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 16 თებერვლის N65 დადგენილებით დამტკიცდა განახლებული საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის მეთოდოლოგია. განახლებული მეთოდოლოგია ვრცელდება ყველა ახალ საინვესტიციო/კაპიტალურ პროექტზე (მათ შორის, 5 მლნ ლარამდე ღირებულების პროექტებზე) და პროექტის ღირებულების და სპეციფიკის მიხედვით მეთოდოლოგიაში დაკონკრეტებულია თუ რა სახის ინფორმაციის მომზადებაა საჭირო. კერძოდ: მეთოდოლოგიაში განისაზღვრა სამი კატეგორიის საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტი:

- < მცირე საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტი წარმოადგენს 5 მლნ ლარამდე ღირებულების საინვესტიციო/კაპიტალურ პროექტს.
- < საშუალო საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტი წარმოადგენს 5 მლნ ლარიდან 20 მლნ ლარამდე ღირებულების პროექტს.
- < მსხვილი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტი წარმოადგენს 20 მლნ ლარის და მეტი ღირებულების პროექტს.

მსხვილი ან ზოგიერთ შემთხვევაში საშუალო საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების შემთხვევაში საბოლოო შერჩევის ეტაპზე, საინვესტიციო-კაპიტალური პროექტების შესახებ სამუშაო ჯგუფის მიერ მომზადებული დასკვნის საფუძველზე, პროექტის განხორციელების/არგანხორციელების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს მთავრობის დადგენილებით შექმნილი ეკონომიკური საბჭო.

მსოფლიო ბანკის ტექნიკური მხარდაჭერით მიმდინარეობს მუშაობა საინვესტიციო პროექტების ელექტრონული მოდულის (ePIM) შექმნაზე, რომლითაც შესაძლებელი გახდება საინვესტიციო პროექტების სასიცოცხლო ციკლის თითოეულ ეტაპზე საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვა.

ასევე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2023 წლის 22 ნოემბრის N433 ბრძანებით დამტკიცდა „საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების ფინანსური და ეკონომიკური გაანგარიშებისთვის გამოსაყენებელი ძირითადი ერთეულების სახეების, მათი ღირებულებებისა და გაანგარიშების მეთოდოლოგიის და საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების საბოლოო შერჩევის კრიტერიუმებისა და ამ პროექტების შეფასების ქულათა სისტემის განსაზღვრის წესი“. ამასთან, მიმდინარე წლის 22 ნოემბერს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის N433 ბრძანებით დამტკიცდა სამინისტროში შექმნილი სამუშაო ჯგუფის განახლებული შემადგენლობა და დებულება.

საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის დანერგვა მნიშვნელოვანი კომპონენტია ევროკავშირის ფინანსური დახმარების (EU - ეკონომიკური მმართველობა და ფისკალური ანგარიშვალდებულება) რეფორმის ფარგლებში.

### *სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის კაპიტალური პროექტების დანართი*

კაპიტალური პროექტების დანართის მომზადება საბიუჯეტო განაცხადის ნაწილია და ხორციელდება ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული პროგრამის (eBudget.ge) მეშვეობით. „საქართველოს 2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტის თანდართული კაპიტალური პროექტების დანართი მოიცავს 2024-2027 წლების საშუალოვადიანი პერიოდისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებული, „კაპიტალურ პროექტად კლასიფიცირებული“ პროგრამების და ქვეპროგრამების ფარგლებში მიმდინარე და განსახორციელებელი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების შესახებ შემდეგ ინფორმაციას:

- პროექტის პროგრამული კოდი და პროექტის დასახელება;
- პრიორიტეტი, რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება პროექტი;
- პროექტის განმახორციელებელი;
- პროექტის აღწერა და მიზანი;
- პროექტის მოსალოდნელი შუალედური შედეგი;
- დეტალური ინფორმაცია პროექტის შესახებ;
- პროექტის მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი;
- კაპიტალური პროექტების დაფინანსების მოცულობები, კერძოდ, გასული წლის ჩათვლით პროექტის ფაქტიური ხარჯი, მიმდინარე წლის გეგმა, დაფინანსების მოცულობები დასაგეგმი საშუალოვადიანი (4 წლიანი) პერიოდისთვის წლების მიხედვით და პროექტის მთლიანი ღირებულება.

საქართველოს 2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტის თანდართული კაპიტალური პროექტების დანართი მომზადებულია მხარჯავი დაწესებულებების მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის

საფუძველზე და მოიცავს 71 კაპიტალურ პროექტად კლასიფიცირებულ პროექტს (პროგრამა/ქვეპროგრამა) ჯამური მოცულობით 2024 წელს 3,9 მილიარდ ლარზე მეტია, ხოლო პროექტების მთლიანი ღირებულება 2024-2027 წლებში 16 მილიარდ ლარზე მეტია. აღნიშნული პროექტების მთლიანი ღირებულების 98 პროცენტამდე მიმდინარე, უკვე დაწყებული პროექტებია, რომელიც ძირითადად ხორციელდება საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ, საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების, (ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა, შიდასახელმწიფოებრივი გზების მშენებლობა/რეაბილიტაცია), რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციისა და წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციის მიმართულებით, ასევე საჯარო სკოლების რეაბილიტაციის და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაციის მიმართულებით.

კაპიტალური პროექტების დანართში წარმოდგენილი პროექტებიდან 4 პროექტი წარმოადგენს ახალ კაპიტალურ პროექტს, რომელთა დაფინანსების მოცულობა ამ დანართში წარმოდგენილი პროექტების დაფინანსების მოცულობის 1.3 პროცენტს შეადგენს 2024 წლისთვის, რაც საშუალოვადიან პერიოდში პროექტების ჯამური ღირებულების 2.9 პროცენტს შეადგენს.

პროგრამული კოდი	დასახელება	2024-2027 წლები			მათ შორის 2024 წლის პროექტი		
		სულ ჯამი	მ.შ. საბიუჯეტო სახსრები	მ.შ. დონორის დაფინანსება	სულ ჯამი	მ.შ. საბიუჯეტო სახსრები	მ.შ. დონორის დაფინანსება
24 06 05 01	დავით აღმაშენებლის სახელობის ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის ასაფრენ-დასაფრენი ბილიკის მშენებლობა	85,000.0	85,000.0	0.0	47,000.0	47,000.0	0.0
31 06 05 01	კლიმატკონივრული ირიგაციის სექტორის განვითარების პროექტი (ADB)	51,860.0	18,535.0	33,325.0	500.0	175.0	325.0
31 06 05 02	საქართველო-ზემო სამგორის ირიგაციის პროექტი (EIB)	30,500.0	6,100.0	24,400.0	500.0	100.0	400.0
56 14	ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების პროგრამა	305,000.0	305,000.0	0.0	5,000.0	5,000.0	0.0
<b>ახალი პროექტების ჯამი</b>		<b>472,360.0</b>	<b>414,635.0</b>	<b>57,725.0</b>	<b>53,000.0</b>	<b>52,275.0</b>	<b>725.0</b>
<b>სულ კაპიტალური პროექტების დანართით წარმოდგენილი პროექტების ჯამი</b>		<b>16,161,567.6</b>	<b>12,595,002.6</b>	<b>3,566,565.0</b>	<b>3,936,705.0</b>	<b>2,771,630.0</b>	<b>1,165,075.0</b>
<b>ახალი პროექტების პროცენტული მაჩვენებელი ჯამურ მაჩვენებელთან</b>		<b>2.9%</b>			<b>1.3%</b>		

**2023 წლის განმავლობაში განხილული/შეფასებული ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მოკლე მიმოხილვა**

წინამდებარე დოკუმენტი მოიცავს მოკლე შემჯამებელ ინფორმაციას ყველა ახალ საინვესტიციო/კაპიტალურ პროექტთან მიმართებაში, მათ შორის ძირითად დაშვებებს, მსჯელობის ლოგიკას და ანალიზის შედეგებს (NPV, IRR, ENPV, EIRR). დოკუმენტს თან ახლავს დანართები, რომელიც მოიცავს თითოეული პროექტის ხარჯთ-სარგებლიანობის ანალიზს, მათ შორის დაშვებებს და მათგან გამომდინარე კალკულაციებს, პროექტის შექმნის, შენახვისა და ოპერირების ხარჯებს პროექტის სრული ციკლის მანძილზე (ანალიზის პერიოდი განსაზღვრულია მეთოდოლოგიით), შემოსავლების პროგნოზებს და მათ ალტერნატივებს.

პროექტების ნაწილისათვის სამუშაო ჯგუფს შესაძლებლად მიაჩნია მათი შემდგომ ეტაპზე გადასვლა და ხარჯების საშუალოვადიან პროგნოზებში მათი ასახვა. ნაწილისათვის რეკომენდირებულია დამატებითი ანალიზი შემდგომ ეტაპზე გადასასვლელად, ხოლო პროექტების ნაწილის დაფინანსებასთან მიმართებაში სამუშაო ჯგუფს ამ ეტაპზე მიზანშეწონილად არ მიაჩნია მათი ხარჯების პროგნოზებში ასახვა.

ცხრილში N1 მოცემულია ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების ჩამონათვალი, რომელებიც შეფასებულია განახლებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად.

***ცხრილი N1 - საინვესტიციო-კაპიტალური პროექტების რეესტრი (20 მლნ ლარზე მეტი)***

N	პროექტის დასახელება	პროექტის წარმომდგენი უწყება	პროექტის მთლიანი ღირებულება (ლარი)	დაფინანსების წყარო	პროგრამული კოდი	პროექტის შეფასების სტატუსი
<b>ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტები რომელთა ღირებულება აღემატება 20 მლნ ლარს</b>						
1	ახალი გუდაურის საბაგროს (15/D6C და 16/D6C) მშენებლობა	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	66,433,200.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	24 06 04	განიხილა სამუშაო ჯგუფმა და რეკომენდაციებთან ერთად გაეგზავნა ეკონომიკურ საბჭოს, მიღებულია დადებითი გადაწყვეტილება. აღნიშნული პროექტის განხორციელება დაიწყო 2023 წელს.
2	ქ. თბილისში, აბაშვილის ქუჩა N3 სამხედრო ქალაქის ტერიტორიაზე პარკის მოწყობა	ქ. თბილისის მერია	26,008,917.8	ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		განიხილა სამუშაო ჯგუფმა და რეკომენდაციებთან ერთად გაეგზავნა ეკონომიკურ საბჭოს, მიღებულია დადებითი გადაწყვეტილება
3	კლიმატ გონივრული ირიგაციის სექტორის განვითარების პროგრამა (CSISDP)	საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	155,598,673.0	ADB, AFD, სახელმწიფო ბიუჯეტი	31 06 05 01	განიხილა სამუშაო ჯგუფმა და რეკომენდაციებთან ერთად გაეგზავნა ეკონომიკურ საბჭოს, მიღებულია დადებითი გადაწყვეტილება

N	პროექტის დასახელება	პროექტის წარმომდგენი უწყება	პროექტის მთლიანი ღირებულება (ლარი)	დაფინანსების წყარო	პროგრამული კოდი	პროექტის შეფასების სტატუსი
<b>ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტები რომელთა ღირებულება აღემატება 20 მლნ ლარს</b>						
4	ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში 3.5 კმ ახალი ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის მშენებლობა	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	88,200,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	24 06 05 01	ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი იყო გადაწყვეტილების მიღება ახალი ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის მშენებლობის დასაწყებად. მეთოდოლოგიით გათვალისწინებული მიდგომების შესაბამისად, პროექტი არ საჭიროებდა დამატებით განხილვას, თუმცა ინიციატორის მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტის კონცეფციის ბარათი და ხარჯთ-სარგებლიანობის ანალიზის დოკუმენტები, რომელიც განიხილა სამუშაო ჯგუფმა. ამასთან, პროექტის განხორციელების თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 4 სექტემბრის №1595 განკარგულებით.
5	ბათუმის მერიის მდგრადი ურბანული მობილობის პროექტი	ბათუმის მერია	38,225,626.3	KFW		პროექტზე მიმდინარეობს მუშაობა. სამუშაო ჯგუფი განიხილავს წარმოდგენილ ინფორმაციას და მოამზადებს შესაბამის დასკვნას ეკონომიკურ საბჭოზე წარსადგენად.
6	მასალების აღმდგენი ობიექტის მოწყობა	თბილისის მერია / შპს თბილსერვის ჯგუფი	73,966,665.0	EBRD		პროექტზე მიმდინარეობს მუშაობა. სამუშაო ჯგუფი განიხილავს წარმოდგენილ ინფორმაციას და მოამზადებს შესაბამის დასკვნას ეკონომიკურ საბჭოზე წარსადგენად.
7	ენერჯის შენახვისა და მწვანე წყალბადის სექტორის განვითარების პროგრამა	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	378,757,472.5	ADB		პროექტზე მიმდინარეობს მუშაობა. მისი სპეციფიკურობის გათვალისწინებით მიმდინარეობს დამატებითი დოკუმენტაციების და გაანგარიშებების მომზადება პროექტის ინიციატორის მიერ.
<b>სულ</b>			<b>827,190,554.60</b>			

**1. ახალი გუდაურის საბაგროს (15/D6C და 16/D6C) მშენებლობა**

<b>დასახელება</b>	ახალი გუდაურის საბაგროს (15/D6C და 16/D6C) მშენებლობა
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

<b>განმახორციელებელი</b>	შპს „ემ თი ეი“	
<b>მოკლე აღწერა</b>	გაკეთდება ახალი გუდაურის და კუდების მთის დამაკავშირებელი 2 ახალი საბაგირო, შედეგად 2200 მეტრიანი ბაბლის ტიპის საბაგირო დაემატება გუდაურის კურორტს. საბაგირო იფუნქციონირებს 4 თვე / დღეში 8 საათი, კვირაში 7 დღე. მაქსიმუმ 96 სკამი გადაიყვანს მაქსიმუმ 19200 ადამიანს/ 1 სკამზე ეტევა 6 ადამიანი. ახალ საბაგირო 16/D6C-ს ექნება გამანაწილებლის ფუნქცია, აღნიშნული საბაგიროდან მოსრიალეს ექნება საშუალება მოხვდეს ყველა გუდაურის საბაგიროსთან.	
<b>ღირებულება</b>	66,433,200 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
<b>კაპიტალური ხარჯი</b>		66,433,200 ლ
<b>საშუალო წლიური ხარჯი</b>	13,404,773	14,709,925
<b>საშუალო წლიური შემოსავალი</b>	22,493,617	28,810,496
<b>NPV</b>		-15,375,411.0
<b>IRR</b>		5.59%
<b>ENPV</b>		124,699,918.6
<b>EIRR</b>		33.61%
<b>EB/C</b>		3.03

**2. ქ. თბილისში, აბაშვილის ქუჩა N3 სამხედრო ქალაქის ტერიტორიაზე პარკის მოწყობა**

<b>დასახელება</b>	ქ. თბილისში, აბაშვილის ქუჩა N3 სამხედრო ქალაქის ტერიტორიაზე პარკის მოწყობა
<b>წარმომდგენი</b>	ქალაქ თბილისის მერია
<b>განმახორციელებელი</b>	ქალაქ თბილისის მერიის გარემოს დაცვის საქალაქო სამსახური
<b>მოკლე აღწერა</b>	პარკის ტერიტორია მდებარეობს დედაქალაქის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, ე.წ. კახეთის გზატკეცილის მიმდებარედ, სამხედრო ქალაქის ტერიტორიაზე. პარკის განაშენიანების ფართობი უტოლდება 116800 მ <sup>2</sup> -ს. ტერიტორიის ლანდშაფტი არაერთგვაროვანია რელიეფის მკვეთრი ცვლილებებით რაც განსაკუთრებით საინტერესო განაშენიანების შესაძლებლობებს იძლევა, ასევე ტერიტორიის დიდი ნაწილი გაუმწვანებელია და განიცდის ხე ნარგავების ნაკლებობას. აღნიშნულ პარკთან მისვლა შესაძლებელია როგორც ცენტრალური მაგისტრალიდან ასევე, კალოუზნის ქუჩიდან, აღნიშნული პარკის ინფრასტრუქტურა მოემსახურება როგორც თავად სამხედრო ქალაქის მაცხოვრებლებს ასევე მის მიმდებარედ დასახლებულ ქუჩებსაც.

	აღნიშნული პარკი თავის სიდიდით იძლევა შესაძლებლობას, რომ განვითარდეს ბევრი სხვადასხვა ფუნქციონალური დატვირთულობის ცენტრი, საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით ტერიტორია დაყოფილია ექვს ძირითად სივრცედ რომლებიც ერთმანეთთან დაკავშირებულია, როგორც საფეხმავლო ასევე ველო ბილიკებით. ხაზგასასმელია რომ მოხდება მთლიანი პარკის ტერიტორიაზე მრავალფეროვანი ხე-ნარგავების დარგვა. ტერიტორიაზე განთავსდება კინოლოგიური პარკი, სკეიტ პარკი, ფამთრექი, მშრალი შადრევანი, პარკურ პარკი, ამფითეატრი, საბავშვო სივრცეები და სხვა.
<b>ღირებულება</b>	26,008,918 ლ
<b>დაფინანსების წყარო</b>	ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი
<b>საშუალო წლიური ხარჯი (ლარი)</b>	693,238
<b>NPV</b>	-20,284,988.6
<b>IRR</b>	-2.39%
<b>ENPV</b>	-4,733,165.33 ლ
<b>EIRR</b>	5.29%
<b>EB/C</b>	0.88

### 3. კლიმატ გონივრული ირიგაციის სექტორის განვითარების პროგრამა (CSISDP)

<b>დასახელება</b>	კლიმატ გონივრული ირიგაციის სექტორის განვითარების პროგრამა (CSISDP) (ქვემო სამგორის მოდერნიზაცია და აგროტექნოლოგიების/რწყვის ტექნოლოგიების განვითარება)
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
<b>განმახორციელებელი</b>	შპს „საქართველოს მელიორაცია“
<b>მოკლე აღწერა</b>	კლიმატ გონივრული ირიგაციის სექტორის განვითარების პროგრამა (CSISDP) მოიცავს ქვემო სამგორის მარცხენა მაგისტრალური არხის 17 კმ-ის რეაბილიტაციას, დაწინებითი მილსადენის მოწყობას ამჟამად არსებული ღია არხების ნაცვლად 7,316 ჰა-ს მოსარწყავად. პროგრამა ხელს შეუწყობს საირიგაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციას და თანამედროვე სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის დემონსტრირებას ქვემო სამგორის საირიგაციო სისტემის მარცხენა მაგისტრალურ არხზე. ქვემო სამგორის სისტემა სიონის წყალსაცავთან დაკავშირებული რეგიონული საირიგაციო კომპლექსის ნაწილია, რომელიც მოიცავს ასევე ზემო სამგორის საირიგაციო სისტემას და თბილისის წყალსაცავს. პროექტი გააუმჯობესებს კლიმატის ცვლილებისადმი მდგრადობას ქვემო სამგორის მარცხენა მაგისტრალური არხის არსებული ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის, კერძოდ ღია არხების დახურული დაწინებითი მილსადენით შეცვლის, საშუალებით. ასევე, პროექტი მოიცავს წყალდამზოგავი რწყვის

	ტექნოლოგიების და ინოვაციური და კლიმატგონივრული აგროტექნოლოგიების დემონსტრირებას.	
ღირებულება	155,598,673 ლ	
დაფინანსების წყარო	ADB, AFD, სახელმწიფო ბიუჯეტი	
შეფასების პერიოდი	30 წელი	
ალტერნატივები	არაფრის კეთება	პროექტი
საშუალო წლიური ხარჯი	2,569,072	9,931,194
საშუალო წლიური შემოსავალი	300,320	563,232
NPV		-178,849,250.3
IRR		#NUM!
ENPV		103,348,362.1
EIRR		14.77%
EB/C		1.66

#### 4. ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში 3.5 კმ ახალი ასაფრენ-დასაფრენი ზოლი

დასახელება	ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში 3.5 კმ ახალი ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის მშენებლობა	
წარმომდგენი	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	
განმახორციელებელი	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	
მოკლე აღწერა	2023 წელს განხორციელდა ახალი ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის პროექტირების ხელშეკრულების გაფორმება. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს აღნიშნული პროექტი. 2024-2025 წლებში იგეგმება სამშენებლო სამუშაოები. ახალი ასაფრენ-დასაფრენი ზოლი იქნება 3.5 კმ სიგრძის და შესაძლებლობა ექნება მიიღოს E კატეგორიის საჰაერო ხომალდები	
ღირებულება	88,200,000 ლ	
დაფინანსების წყარო	სახელმწიფო ბიუჯეტი-85 მლნ ლარი, 3.2 მლნ-საკუთარი სახსრები	
შეფასების პერიოდი	15 წელი	
საშუალო წლიური ხარჯი (ლარი)	43,117,507	
NPV	-202,421,577 ლ	
IRR	#NUM!	
ENPV	9,606,732,241 ლ	
EIRR	#NUM!	
EB/C	30.62	

#### 5. ბათუმის მერიის მდგრადი ურბანული მობილობის პროექტი

<b>დასახელება</b>	ბათუმის მერიის მდგრადი ურბანული მობილობის პროექტი
<b>წარმოდგენი</b>	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია
<b>განმახორციელებელი</b>	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია
<b>მოკლე აღწერა</b>	<p>პროექტის ფარგლებში შეიქმნება ინტეგრირებული ჰკვიანი სატრანსპორტო სისტემები (ITS), შესაბამისი ინფრასტრუქტურული და პროგრამული უზრუნველყოფით, მართვის ცენტრით.</p> <p>ITS სისტემაში წარმოდგენილი იქნება შემდეგი ქვესისტემები:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• უბანული მოძრაობის კონტროლის ქვესისტემა (UTC);</li> <li>• ცვლადი შეტყობინების ნიშნების ქვესისტემა (VMS);</li> <li>• CCTV ქვესისტემა;</li> <li>• ფეხით გადაადგილების ზონების ქვესისტემა (CFZ).</li> </ul>
<b>ღირებულება</b>	38,225,626.3 ლ
<b>დაფინანსების წყარო</b>	KFW სესხი
<b>შეფასების პერიოდი</b>	13 წელი

## 6. მასალების აღმდგენი ობიექტის მოწყობა

დასახელება	მასალების აღმდგენი ობიექტის მოწყობა /თბილისი, ლილოს ნაგავსაყრელი პოლიგონი
წარმომდგენი	ქ. თბილისის მერია
განმახორციელებელი	შპს თბილსერვის ჯგუფი
მოკლე აღწერა	<p>მასალების აღმდგენი/მექანიკურ-ბიოლოგიური დამუშავების ობიექტი იღებს სეპარირებულად შეგროვებულ რეციკლირებად მასალებს და უზრუნველყოფს მათ სეპარაციას, დამუშავებას და შენახვას, ხელახალი წარმოებისა და გადამუშავების პროცესებში ნედლეულად გამოყენების მიზნით. ობიექტზე, შერეული რეციკლირებადი მასალების სეპარაცია, დამუშავება და გამოსაყენებლად ვარგის მასალებად გარდაქმნა სხვადასხვა სტანდარტული ოპერაციით ხორციელდება.</p> <p>მექანიკურ-ბიოლოგიური დამუშავების ბიოლოგიურ საფეხურზე, ნარჩენები, რომლებიც უკვე მექანიკურად იქნა სეპარირებული (ე.ი. რეციკლირებადი ნარჩენები უკვე გამოცალკევებულია), გადის კომპოსტირების მსგავს პროცესს, რომელიც საბოლოოდ წარმოქმნის დაბალი ორგანული შემცველობის ნარჩენს.</p> <p>დახარისხებული მშრალი რეციკლირებადი ნარჩენები შერეულად შეგროვდება და სხვადასხვა ფრაქციებად მათი დახარისხება მასალების აღმდგენის ობიექტზე (დახარისხების ობიექტზე) მოხდება. არსებობს მასალების აღმდგენის სხვადასხვა კონფიგურაციის ობიექტები (როგორც არაავტომატიზებული, ასევე სრულად ავტომატიზებული). ევროკავშირის კვლევის თანახმად, მასალების აღმდგენის ობიექტების განსხვავებული ტექნოლოგიების (რომლებიც მუდმივად ვითარდება), ხელით და მექანიკური სეპარაციის მასშტაბების, წარმადობის (ერთ ცვლაში და ერთ დღეში), ობიექტებზე შესული მასალებისა და ობიექტებიდან გამოსული მასალების განსხვავებული მახასიათებლების გამო, ტიპური ობიექტის დადგენა რთულია. შესაბამისად, ჯამური ხარჯისა და ხარჯების კატეგორიების დასადგენად საჭიროა რიგი დაშვებების გაკეთება. ვიგულისხმეთ, რომ საქართველოსთვის მასალების აღმდგენის „სამაგალითო“ (თუმცა, მაინც საორიენტაციო) ობიექტი შედგება ლითონის შენობისაგან ორი ხაზითა და შემდეგი კომპონენტებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ნარჩენების მიღებისა და დამუშავების ზონა,</li> <li>- პარკების გამხსნელი და მიმწოდებელი კონვეიერი,</li> <li>- დოლური სეპარატორი,</li> <li>- ხელით დახარისხების კაბინა, შემალღებელი,</li> <li>- მაგნიტები შავი ლითონებისთვის და ელექტრომაგნიტური სეპარატორი ფერადი ლითონებისთვის (მასალების აღმდგენის არაავტომატიზებული ობიექტისთვის არ არის სავალდებულო),</li> <li>- ოპტიკური დამხარისხებელი (მასალების აღმდგენის ავტომატიზებული ობიექტის შემთხვევაში),</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- პროდუქტების შესაფუთი ზონა,</li> <li>- ავტომატიზაციის, ელექტროსამონტაჟო და განაწილების სისტემა,</li> <li>- ოფისი/სადისპეტჩერო/პერსონალის ზონა,</li> <li>- პროდუქტების შესანახი ზონა,</li> <li>- წყალმომარაგების, კანალიზაციის, ხანძარსაწინააღმდეგო, ვიდეომეთვალყურეობის, ჰაერგაცვლისა და მტვრის მოშორების სისტემა,</li> <li>- მოძრავი აღჭურვილობა (ორკაპა სატვირთველები, სატვირთველები, მინი-სატვირთველი, სატვირთო მანქანები, კონტეინერები). "</li> </ul>
<b>ღირებულება</b>	73,966,665 ლ
<b>დაფინანსების წყარო</b>	EBRD სესხი
<b>შეფასების პერიოდი</b>	20 წელი

## 7. ენერჯის შენახვისა და მწვანე წყალბადის სექტორის განვითარების პროგრამა

<b>დასახელება</b>	ენერჯის შენახვისა და მწვანე წყალბადის სექტორის განვითარების პროგრამა
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
<b>განმახორციელებელი</b>	საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა
<b>მოკლე აღწერა</b>	<p>შემოთავაზებული ენერჯის შენახვისა და მწვანე წყალბადის სექტორის განვითარების პროგრამა (SDP), ინვესტიციებისა და პოლიტიკის მხარდაჭერით გააძლიერებს ელექტრო ქსელის უსაფრთხოებას, გააუმჯობესებს მარეგულირებელ ბაზას და გზას გაუხსნის კერძო სექტორის უფრო მეტ მონაწილეობას ენერჯის შენახვისა და განახლებადი ენერჯის განვითარებაში, მათ შორის ქარის, მზის და მწვანე წყალბადის. პროგრამა მხარს უჭერს მთავრობის მიზნებს ენერჯეტიკის სექტორის რეფორმირებაში, ელექტროენერჯის ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის გაღრმავებისა და გადამცემი ქსელის ეფექტურობის ამაღლების უზრუნველყოფაში. შემოთავაზებულ პროგრამას აქვს სამი მოსალოდნელი შედეგი (1): პოლიტიკისა და მარეგულირებელი ჩარჩოს დახვეწა რაც შესაძლებელს გახდის ბატარეის მდგრადი ენერჯის გამოყენების დაშვებას (2) შემუშავდება სამოქმედო გეგმა, პოლიტიკა და მარეგულირებელი ჩარჩო კერძო სექტორის მონაწილეობით მწვანე წყალბადის განვითარების წასახალისებლად (3) კლიმატის და კატასტროფებისადმი მდგრადი ელექტროენერჯის შესანახი ბატარეის სისტემის დამონტაჟება. სსე-სთვის ევროკავშირის დაფინანსებით ჩატარებულ კვლევაში ელექტროენერჯის შესანახი ბატარეის სისტემა წარმოჩნდა, როგორც ელექტროენერჯის ქსელის უსაფრთხოებისა კრიტიკული გადაწყვეტა და ახალი განახლებადი ენერჯის წყაროების ეფექტური გამოყენების უზრუნველსაყოფი საშუალება. ეს პროგრამა ხელს შეუწყობს საჯარო ინვესტიციას ელექტროენერჯის შესანახი ბატარეის სისტემის დამონტაჟებაში (BESS), როგორც სწრაფი პასუხი ენერჯოსისტემის უსაფრთხო ფუნქციონირებისთვის საჭირო შენახვის</p>

	გადაუდებელ საჭიროებებზე და ასევე ხელს შეუწყობს ინსტიტუციური ჩარჩოს და სუფთა წყალბადის განვითარებისათვის საჭირო პოლიტიკის შემუშავება/გამდიერებას.
<b>ღირებულება</b>	378,757,473 ლ
<b>დაფინანსების წყარო</b>	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)
<b>შეფასების პერიოდი</b>	21 წელი

**ევროკავშირთან თანამშრომლობის ფარგლებში 2024-2026 წლებში გათვალისწინებული ახალი კაპიტალური პროექტი - ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების პროგრამა**

რეგიონული განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი პრიორიტეტის ფარგლებში საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებში გათვალისწინებულია ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 56 14), რომლის ჯამური დაფინანსების მოცულობა 2024-2026 წლებში შეადგენს 305.0 მლნ ლარს. 2024 წელს დაიწყება მოსამზადებელი სამუშაოები და მათ შორის, შესაძლებელია განხორციელდეს რამდენიმე მცირე პროექტი, რისთვისაც გათვალისწინებულია 5.0 მლნ ლარი.

ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების პროგრამა (ITDP) არის ტერიტორიაზე მორგებული მიდგომის დანერგვის შესაბამისი ინსტრუმენტი, ევროკავშირის თანამედროვე კოჰეზიის (გათანაბრების) პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების შესაბამისად. პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია საქართველოს რეგიონებში სხვადასხვა სექტორში ინვესტიციების განხორციელება შემდეგი მიმართულებებით: საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურა, ტურიზმი, წარმოება, ენერგოეფექტურობა, ადამიანური კაპიტალისა და სერვისების მიწოდების ხარისხი.

პროგრამის განხორციელების ერთ-ერთი ამოცანაა, საქართველოს შესაბამისი ცენტრალური და ადგილობრივი ინსტიტუტების მიერ ახალი უნარების შექმნა და ადმინისტრაციული შესაძლებლობების გაზრდა, რათა ევროკავშირში გაწევრიანებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების მიზნით.

პროგრამის დაფინანსება გათვალისწინებულია სახელმწიფო ბიუჯეტით, ევროკავშირის ტექნიკური და ფინანსური თანამონაწილეობით, მათ შორის საბიუჯეტო მხარდაჭერის სახით. პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართული იქნებიან: საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, საჯარო სამართლის იურიდიული პირ(ებ)ი, ევროკავშირის დელეგაცია/საერთაშორისო ორგანიზაცია.

**ცხრილი N2 - საინვესტიციო-კაპიტალური პროექტების რეესტრი (20 მლნ ლარამდე)**

N	პროექტის დასახელება	პროექტის წარმომდგენი უწყება	პროექტის მთლიანი ღირებულება (ლარი)	დაფინანსების წყარო	პროექტის შეფასების სტატუსი
8	სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ტერიტორიაზე დამატებითი შენობის (ფლიგელის) მშენებლობა	სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	6,400,000.0	სსიპ-ის საკუთარი შემოსავლები	განიხილია სამუშაო ჯგუფმა და რეკომენდაციებთან ერთად გაეგზავნა ეკონომიკურ საბჭოს, მიღებულია დადებითი გადაწყვეტილება
9	სსიპ „სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო“-ს საოფისე სივრცის და საკვალიფიკაციო ცენტრის მშენებლობა	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	12,700,000.0	სსიპ-ის საკუთარი შემოსავლები	განიხილია სამუშაო ჯგუფმა და რეკომენდაციებთან ერთად გაეგზავნა ეკონომიკურ საბჭოს, მიღებულია დადებითი გადაწყვეტილება
10	დიღმის ჭალების საქალაქო პარკის მშენებლობა	ქ. თბილისის მერია	13,285,186.0	ADB	განიხილია სამუშაო ჯგუფმა და რეკომენდაციებთან ერთად გაეგზავნა ეკონომიკურ საბჭოს, მიღებულია დადებითი გადაწყვეტილება
<b>სულ</b>			<b>32,385,186.0</b>		

**8. სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ტერიტორიაზე დამატებითი შენობის (ფლიგელის) მშენებლობა**

<b>დასახელება</b>	სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ტერიტორიაზე დამატებითი შენობის (ფლიგელის) მშენებლობა
<b>წარმომდგენი</b>	სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო
<b>მოკლე აღწერა</b>	<p>სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ტერიტორიაზე (ქალაქი თბილისი, ვაკის რაიონი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი N84 საკადასტრო კოდი 01.14.13.004.002) აშენდება დამატებითი ფლიგელი.</p> <p>ახალი შენობის მშენებლობის შედეგად:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• განვითარდება საექსპერტო და საკვლევო მიმართულებები;</li> <li>• აღმოიფხვრება სამუშაო/სივრცითი გადატვირთულობა;</li> <li>• სტანდარტების შესაბამისად მოეწყობა ახალი ლაბორატორიები.</li> </ul> <p>ახალ შენობაში განთავსდება ბიუროს სამი დეპარტამენტი და შესაბამისი კურატორები.</p> <p>შენობა თავისი ფუნქციიდან გამომდინარე, მიეკუთვნება მე-4 კლასის ნაგებობას. დაპროექტებულია 7 სართულიანი, სწორკუთხა ფორმის შენობა, გაბარიტებით ღერძებში 15,8*22,00მ (1 სართული 347,6 კვ.მ).</p>

	სამუშაო სივრცე დაპროექტებულია დაახლოებით 120 თანამშრომელზე.	
<b>ღირებულება</b>	6,400,000.0 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	საკუთარი სახსრები	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
<b>კაპიტალური ხარჯი</b>		6,400,000.0
<b>საშუალო წლიური ხარჯი</b>	6,995,093	7,385,706
<b>საშუალო წლიური შემოსავალი</b>	9,448,538	9,813,703
<b>NPV</b>		<b>-4,186,342</b>
<b>IRR</b>		<b>-0.02%</b>

**9. სსიპ „სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო“-ს საოფისე სივრცის და საკვალიფიკაციო ცენტრის მშენებლობა**

<b>დასახელება</b>	სსიპ-სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს საოფისე სივრცის და საკვალიფიკაციო ცენტრის მშენებლობა
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო
<b>მოკლე აღწერა</b>	<p>პროექტი ითვალისწინებს ქ. თბილისში ქვემო ფონიჭალის დასახლებაში სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს ტერიტორიაზე 4000კვ.მ ფართის ოდენობის სამსართულიანი შენობის მშენებლობას და 11 000 კვ.მ მეტრის გარე სივრცის მოწყობას. აშენიშნული უზრუნველყოფს:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- სააგენტოს თბილისის ფრონტ ოფისის საკმარისი ფართობით, რის გამოც აღმოიფხვრება რიგები და დაჩქარდება სააგენტოს სერვისები;</li> <li>- საკვალიფიკაციო ცენტრს ექნება ორი აუდიტორია და შესაბამისი სტანდარტით მოწყობილი პოლიგონი, რაც უზრუნველყოფს თეორიული ლექციების პარალელურად ჩატარების შესაძლებლობას ასევე, პრაქტიკული გამოცდების თუ მეცადინეობების დროულად ჩატარებას (ხარჯების დაზოგვის მიზნით იჯარით აღების შემთხვევაში ხდებოდა მსმენელების ერთ ჯგუფამდე შევსების ლოდინი);</li> <li>- სააგენტოს სტრუქტურული ერთეულები უზრუნველყოფილი იქნებიან შესაბამისი ფართის ოთახებით, რაც საკმარისი იქნება მათი ეფექტიანი მუშაობისათვის, მათ შორის დაგეგმილი რეფორმების გათვალისწინებით;</li> <li>- მომხმარებელს, სააგენტოს თანამშრომლებს და ვიზიტორებს არ მოუწევთ საპარკინგე ადგილების ძებნა;</li> </ul>
<b>ღირებულება</b>	12,700,000 ლ

დაფინანსების წყარო	საკუთარი სახსრები	
შეფასების პერიოდი	15 წელი	
ალტერნატივები	არაფრის კეთება	პროექტი
საშუალო წლიური ხარჯი	6,990,217	6,919,401
საშუალო წლიური შემოსავალი	37,041,036	38,075,727
NPV		120,268.3
IRR		9.04%
ENPV		3,554,052.6
EIRR		15.17%
EB/C		1.39

### 10. დიდმის ჭალების საქალაქო პარკის მშენებლობა

დასახელება	დიდმის ჭალების საქალაქო პარკის მოწყობა
წარმომდგენი	ქალაქ თბილისის მერია
განმახორციელებელი	თბილისის განვითარების ფონდი
მოკლე აღწერა	პარკის ტერიტორია მდებარეობს დედაქალაქის ჩრდილოეთ ნაწილში, ე.წ. „დიდმის ჭალებში“, მდინარე მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე. ტერიტორიის დიდი ნაწილი მტკვრის სანაპიროს მიუყვება. მისი ფართობია 85,000 მ2 პარკის დანარჩენი ნაწილი მდინარეში მდებარე კუნძულია, ფართობით- 65,000 მ2, რომელიც განსაკუთრებულ ლანდშაფტურ და რეკრეაციულ ღირებულებას ანიჭებს ამ ადგილს. ასევე, აღსანიშნავია კუნძულის ხელუხლებელი ბუნება, რომელიც უნიკალური ეკოსისტემით ერთგვარ ველურ ბუნებასთან დამსვენებელთათვის შეხების საშუალებას იძლევა. მტკვრის მარჯვენა სანაპიროზე პარკის ტერიტორიის უმეტეს ნაწილზე ეწყობა გამწვანება მრავალწლიანი ხეებითა და გაზონებით. საპროექტო დოკუმენტაციით გათვალისწინებულია არსებული სივრცის ფიზიკური აქტივობებისთვის მაქსიმალურად ათვისება, რაც არა მარტო მიმდებარე უბნებისთვის, არამედ თბილისის ყველა მაცხოვრებლისთვის მულტიფუნქციურ სარეკრეაციო და გამაჯანსაღებელ კერად შეიძლება იქცეს.
ღირებულება	13,285,186 ლ
დაფინანსების წყარო	ADB სესხი
შეფასების პერიოდი	15 წელი
საშუალო წლიური ხარჯი	618,242
საშუალო წლიური შემოსავალი	39,000
NPV	-9,622,603.5 ლ
IRR	1.49%
ENPV	-25,810,073.27 ლ

EIRR	-3.86%
EB/C	0.2

**ცხრილი N3 - საინვესტიციო-კაპიტალური პროექტების რეესტრი (საგანმანათლებლო დაწესებულებები)**

N	პროექტის დასახელება	პროექტის წარმოდგენი უწყება	პროექტის მთლიანი ღირებულება (ლარი)	დაფინანსების წყარო	პროექტის შეფასების სტატუსი
<b>საჯარო სკოლების და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა/რეაბილიტაცია</b>					
11	სსიპ - ქალაქ თბილისის N14 საჯარო სკოლა	განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	14,988,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	პროექტის სოციალური შინაარსიდან გამომდინარე და იმის გათვალისწინებით, რომ სკოლების უმეტესობა არ ექვემდებარება რეაბილიტაციას, საშუალოვადიან პერიოდში შესაძლებელია პროექტების გათვალისწინება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ასიგნებებში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის გამოყოფილი რესურსის ფარგლებში.
12	სსიპ - ქალაქ თბილისის N96 საჯარო სკოლა		18,988,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
13	სსიპ - ქალაქ თბილისის N152 საჯარო სკოლა		19,988,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
14	სსიპ - ქალაქ თბილისის N113 საჯარო სკოლა		6,429,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
15	სსიპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფელ დუისის საჯარო სკოლა		14,988,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
16	დიდი დიღმის ტერიტორიაზე ახალი სკოლის მშენებლობა		19,988,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
17	სსიპ - ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის სოფელ დიდი ხანჩალის საჯარო სკოლა		6,468,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
18	სსიპ - ქალაქ აბაშის N2 საჯარო სკოლა		7,468,000.0	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
<b>სულ</b>			<b>109,305,000.0</b>		

### 11. სსიპ - ქალაქ თბილისის N14 საჯარო სკოლა

<b>დასახელება</b>	სსიპ - ქალაქ თბილისის N14 საჯარო სკოლის მშენებლობა		
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო		
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო		
<b>მოკლე აღწერა</b>	2016 წელს ლ. სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მოხდა სკოლის შენობა- ნაგებობის შემოწმება. შემოწმების შედეგად დაიდო დასკვნა, სადაც წერია, რომ შენობის ტექნიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, მისი სარეაბილიტაციო აღდგენა-გამაგრებითი სამუშაოების მოცულობა არარენტაბელურია. საპროექტო ობიექტი გათვლილი უნდა იყოს (ერთ ცვლაში) 650 მოსწავლეზე, გამოყენებადი სივრცე უნდა შეადგენდეს 6500 კვ/მ.		
<b>ღირებულება</b>	14,988,000ლ		
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>რეაბილიტაცია</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი	2,241,306	2,385,506	2,385,506
საშუალო წლიური შემოსავალი	1,315,866	1,315,517	1,411,845
NPV		-8,086,428.16 ლ	-13,083,829.91 ლ
IRR		#NUM!	#NUM!

### 12. სსიპ - ქალაქ თბილისის N96 საჯარო სკოლა

<b>დასახელება</b>	სსიპ - ქალაქ თბილისის N96 საჯარო სკოლის მშენებლობა		
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო		
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო		
<b>მოკლე აღწერა</b>	სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2022 წლის 13 სექტემბერს დასკვნის თანახმად, სსიპ ქალაქ თბილისის N96 საჯარო სკოლის შენობის (ორივე ნაკვეთურის) ტექნიკური მდგომარეობა არაადაამაკმაყოფილებელია. არსებული ბზარები და დეფორმაციები, დაზიანებათა კლასიფიკაციის მიხედვით II-III ხარისხისაა და მისი შემდგომი ექსპლუატაცია საფრთხის შემცველია, შენობა არ შეესაბამება დღევანდელ სეისმურ მოთხოვნებს. დასკვნის თანახმად, შენობის სეისმურ ნორმებთან შესაბამისობაში მოყვანა არარენტაბელურია.		

	საპროექტო ობიექტი გათვლილი უნდა იყოს 800 მოსწავლეზე, გამოყენებადი სივრცე უნდა შეადგენდეს 8000 კვ/მ.		
<b>ღირებულება</b>	18,988,000 ლ		
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>რეაბილიტაცია</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი	4,063,398	4,063,398	3,445,890
საშუალო წლიური შემოსავალი	2,369,441	2,369,441	2,372,759
NPV		-9,585,095.82 ლ	<b>-12,671,439.18 ლ</b>
IRR		#NUM!	<b>-6.29%</b>

### 13. სსიპ - ქალაქ თბილისის N152 საჯარო სკოლა

<b>დასახელება</b>	სსიპ - ქალაქ თბილისის N152 საჯარო სკოლის მშენებლობა
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო
<b>მოკლე აღწერა</b>	<p>სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ გაცემული დასკვნის თანახმად, სსიპ - ქალაქ თბილისის N152 საჯარო სკოლის შენობის ტექნიკური მდგომარეობა არაადაკმაყოფილებელია, სეისმურ ნორმებთან შეუსაბამოა, დეფორმაციათა მიღებული კლასიფიკაციის მიხედვით დაზიანებები შეესაბამება მეორე- მესამე ხარისხს და ვერ უზრუნველყოფს უსაფრთხო ექსპლუატაციას.</p> <p>საჭიროა სკოლის სრულად დახურვა. სკოლის შენობა საფრთხის შემცველია.</p> <p>ამჟამად სსიპ - ქალაქ თბილისის N152 საჯარო სკოლის მოსწავლეებისათვის სასწავლო პროცესი მიმდინარეობს სსიპ - ქალაქ თბილისის N146 საჯარო სკოლის შენობაში, მოსწავლეთა უსაფრთხოებიდან გამომდინარე არ არის მიზანშეწონილი ერთ სკოლაში ორი სკოლის ფუნქციონირება. ასევე, სკოლაში სწავლობს 21 სსსმ მოსწავლე, მათ შორის 2 ეტლით მოსარგებლეა, სსიპ - ქალაქ თბილისის N146 საჯარო სკოლას არ აქვს ადაპტირებული ინფრასტრუქტურა და პანდუსი. მოსწავლეებს უჭირთ ეტლით გადაადგილება.</p> <p>ისან-სამგორის რაიონში აქტუალურია არსებული საჯარო სკოლების სიმცირის პრობლემა. კონტინგენტი მზარდია, ამჟამად სსიპ - ქალაქ თბილისის №152 საჯარო სკოლას ყავს 1040 მოსწავლე.</p>
<b>ღირებულება</b>	19,988,000.00 ლ

დაფინანსების წყარო	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
შეფასების პერიოდი	15 წელი		
ალტერნატივები	არაფრის კეთება	რეაბილიტაცია	პროექტი
საშუალო წლიური ხარჯი	2,418,674	2,208,781	2,394,694
საშუალო წლიური შემოსავალი	1,319,077	1,391,077	1,498,896
NPV		-8,230,110.68 ლ	-16,204,549.72 ლ
IRR		-11.64%	-20.90%

#### 14. სსიპ - ქალაქ თბილისის N113 საჯარო სკოლა

დასახელება	სსიპ - ქალაქ თბილისის N113 საჯარო სკოლა		
წარმომდგენი	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო		
განმახორციელებელი	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო		
მოკლე აღწერა	<p>2019 წელს ლ. სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ შემოწმდა სკოლის შენობა- ნაგებობა. შემოწმების შედეგად დაიდო N5007284319 დასკვნა, რომ სკოლის შენობის ტექნიკური მდგომარეობა არადაამაკმაყოფილებელია და სეისმურ ნორმებთან შეუსაბამოა. შენობას მიღებული აქვს ჯდენითი დეფორმაციები, მიღებული კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება II - III ხარისხს, რის გამოც მასში სასწავლო პროცესის გაგრძელება საფრთხის შემცველია, ხოლო შენობაზე გამაგრებითი და სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება არარენტაბელური და მიზანშეუწონელი. ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე სკოლა 2019 წლიდან გადასულია ალტერნატიულ სასწავლო ფართში სსიპ ქალაქ თბილისის N12 საჯარო სკოლაში, ხოლო ძველი სკოლის შენობას ჩაუტარდა დემონტაჟი.</p>		
ღირებულება	6,429,000.00 ლ		
დაფინანსების წყარო	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
შეფასების პერიოდი	15 წელი		
ალტერნატივები	არაფრის კეთება	პროექტი	
საშუალო წლიური ხარჯი	1,503,945	1,306,281	
საშუალო წლიური შემოსავალი			
NPV		-4,532,835.80 ლ	
IRR		-6.58%	

**15. სსიპ - ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფელ დუისის საჯარო სკოლა**

<b>დასახელება</b>	სსიპ ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფელ დუისის საჯარო სკოლა		
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო		
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო		
<b>მოკლე აღწერა</b>	2022 წელს სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მოხდა სკოლის შენობა-ნაგებობის შემოწმება. შემოწმების შედეგად დაიდო დასკვნა, რომლის მიხედვითაც სკოლის ძველი შენობა არადაამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია. ჩასატარებელი გამაგრებითი ღონისძიებების მოცულობიდან გამომდინარე, შენობის აღდგენა არარენტაბელურია. შენობის არსებული სახით ექსპლუატაცია საფრთხის შემცველია. ხოლო ცენტრალური სასწავლო შენობა, სპორტული დარბაზის შენობა და გადასასვლელი კორიდორი დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია და მათი არსებული სახით ექსპლუატაცია საფრთხის შემცველი არ არის. შენობები საჭიროებენ სარემონტო სამუშაოების ჩატარებას, მაგრამ საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრომ მიიღო გადაწყვეტილება მოხდეს სკოლის ტერიტორიაზე არსებული ყველა შენობა-ნაგებობის დემონტაჟი და ახალი სკოლის აშენება. ამჟამად სკოლა გადავიდა თავისივე ოპტიმიზირებულ სოფელ წინუბნის სკოლაში, სადაც ორცვლიანი სწავლებით 2022 წლის 15 სექტემბრიდან ხორციელდება სასწავლო პროცესი.		
<b>ღირებულება</b>	14,988,000.00 ლ		
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>რეაბილიტაცია</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი	1,868,271	1,707,490	1,851,014
საშუალო წლიური შემოსავალი	12,850	12,868	13,843
NPV		-6,087,076.07 ლ	-12,525,533.64 ლ
IRR		-11.56%	#NUM!

**16. დიდი დიღმის ტერიტორიაზე ახალი სკოლის მშენებლობა**

<b>დასახელება</b>	დიდი დიღმის ტერიტორიაზე ახალი სკოლის მშენებლობა
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო

<p><b>მოკლე აღწერა</b></p>	<p>დიდი დიღმის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 3 საჯარო სკოლა. ბოლო ათწლეულების განმავლობაში ტერიტორია საგრძნობლად განვითარდა, გაჩნდა ახალი უბნები და დასახლებები, თუმცა სამწუხაროდ არ მოხდა განათლებისა და კულტურის სფეროს ობიექტების გეგმაზომიერი განვითარება ამ მიმართულებით. ამასთან, არსებული სკოლები არის გადატვირთული და მათი ინფრასტრუქტურის ფაქტობრივი მდგომარეობაც საჭიროებს გაუმჯობესებას. მიუხედავად იმისა, რომ დიდი დიღმის ტერიტორიაზე აშენდა ერთი თანამედროვე სტანდარტების ახალი სკოლა, მაინც ვერ აკმაყოფილებს მოსახლეობის მოთხოვნას. ტერიტორიის განაშენიანება დღესაც მზარდია, ყოველდღიურად იზრდება დიდი დიღმის ტერიტორიაზე ახლად აშენებული საცხოვრებელი სახლების/კორპუსების რიცხვი, რაც თავისთავად ზრდის მოსახლეობის რაოდენობას. ამჟამად დიდი დიღმის ტერიტორიაზე მოქმედი საჯარო სკოლები მუშაობენ ორ ცვლაში, მაგრამ პრობლემა მაინც მწვავედ დგას. ამის დასტურია წლების განმავლობაში დიდი დიღმის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის მომართვა ახალი სკოლის მშენებლობასთან დაკავშირებით. ახალი სკოლის მშენებლობა ხელს შეუწყობს არსებული სკოლების განტვირთვას, მოსწავლეებს საშუალება მიეცემათ ახალ თანამედროვე სტანდარტებით აშენებულ სივრცეში მიიღონ ზოგადი განათლება.</p>	
<p><b>ღირებულება</b></p>	<p>19,988,000.00 ლ</p>	
<p><b>დაფინანსების წყარო</b></p>	<p>სახელმწიფო ბიუჯეტი</p>	
<p><b>შეფასების პერიოდი</b></p>	<p>15 წელი</p>	
<p><b>ალტერნატივები</b></p>	<p><b>არაფრის კეთება</b></p>	<p><b>პროექტი</b></p>
<p>საშუალო წლიური ხარჯი</p>		<p>2,120,820</p>
<p>საშუალო წლიური შემოსავალი</p>		
<p>NPV</p>		<p>-32,492,896.03 ლ</p>
<p>IRR</p>		<p>#NUM!</p>

**17. სსიპ - ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის სოფელ დიდი ხანჩალის საჯარო სკოლა**

<p><b>დასახელება</b></p>	<p>სსიპ - ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის სოფელ დიდი ხანჩალის საჯარო სკოლის მშენებლობა</p>
<p><b>წარმომდგენი</b></p>	<p>საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო</p>
<p><b>განმახორციელებელი</b></p>	<p>სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო</p>
<p><b>მოკლე აღწერა</b></p>	<p>სკოლის ამჟამინდელი შენობა არის არტიპიური, გათვლილია 50 მოსწავლეზე, მაგრამ სწავლობს 180, მათშორის 1 სსსმ მოსწავლე. ადაპტირებული ინფრასტრუქტურა არ შეესაბამება თანამედროვე სტანდარტებს. არ არის რესურს ოთახი. საკლასო ოთახები არ არის</p>

	საკმარისი რაოდენობით, საკლასო ოთახების ფართი პატარაა, რაც არ აკმაყოფილებს აკრედიტაციისთვის საჭირო სტანდარტს. სკოლას არა აქვს სპორტული დარბაზი, ბიბლიოთეკა, ლაბორატორია, ბუფეტი, სამედიცინო კაბინეტი, საკონფერენციო დარბაზი, სსსმ მოსწავლეებისათვის რესურს-ოთახი, დირექტორის კაბინეტი, ღობე და სხვა.		
<b>ღირებულება</b>	7,988,000.00 ლ		
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>რეაბილიტაცია</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი	803,740	759,811	683,930
საშუალო წლიური შემოსავალი	2,268	2,257	2,268
NPV		-3,085,814.17 ლ	-5,257,621.24 ლ
IRR		-14.49%	-9.48%

### 18. სსიპ - ქალაქ აბაშის N2 საჯარო სკოლა

<b>დასახელება</b>	სსიპ - ქალაქ აბაშის N2 საჯარო სკოლის მშენებლობა		
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო		
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო		
<b>მოკლე აღწერა</b>	სსიპ - ქალაქ აბაშის N2 საჯარო სკოლა პატარა, 2- სართულიანი შენობაა, არასტანდარტული, მცირე ზომის ოთახებით, ვიწრო დერეფნებით. სკოლის მდგომარეობა მართლაც კრიტიკულია, რადგან არა აქვს შემდეგი საჭიროების ფართები: სააქტო დარბაზი, სტანდარტული ზომის სასადილო, კრიტიკულად ავარიულია სპორტული დარბაზი; საკლასო ოთახების უმეტესობა მცირე ზომისაა (35-40 კვ2მ) ; საგნობრივი კაბინეტების არარსებობა, რაც შეეხება საბუნებისმეტყველო კაბინეტს-არარენტაბელურია ეფექტური სასწავლო პროცესის წარმართვისთვის.		
<b>ღირებულება</b>	7,468,000.00 ლ		
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>რეაბილიტაცია</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი	1,035,192	965,532	1,046,677

საშუალო წლიური შემოსავალი	619,068	676,594	727,938
NPV		-2,598,744.14 ლ	-5,657,919.75 ლ
IRR		-7.23%	-15.77%

**19. სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიისა და ტელეხელოვნების კოლეჯის მშენებლობა**

<b>დასახელება</b>	ახალი მედიისა და ტელეხელოვნების კოლეჯის აშენება თბილისში	
<b>წარმომდგენი</b>	საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო	
<b>განმახორციელებელი</b>	სსიპ - საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო	
<b>მოკლე აღწერა</b>	თბილისში 300 პროფესიულ სტუდენტზე გათვლილი ახალი პროფესიული სასწავლებლის მშენებლობა.	
<b>ღირებულება</b>	19 990 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	სახელმწიფო ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი	2,239,600	2,33,652
საშუალო წლიური შემოსავალი		
NPV		-19,313,067.61 ლ
IRR		#NUM!

დონორების მხარდაჭერით (GIZ) სხვადასხვა მუნიციპალიტეტების მიერ განსახორციელებელი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მოკლე მიმოხილვა

ცხრილი N4 - სხვადასხვა მუნიციპალიტეტების მიერ განსახორციელებელი საინვესტიციო-კაპიტალური პროექტების რეესტრი

N	პროექტის დასახელება	პროექტის წარმოდგენი უწყება	პროექტის მთლიანი ღირებულება (ლარი)	დაფინანსების წყარო	პროექტის შეფასების სტატუსი
<b>20 მლნ ლარზე მეტი ღირებულების მსხვილი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტები</b>					
20	ქალაქ თელავის დასავლეთ შემოსასვლელის ურბანული განახლება	თელავის მუნიციპალიტეტი	20,380,000.0		წარმოდგენილი პროექტების ეკონომიკური მაჩვენებლები უარყოფითია. ამასთან, მათი განხორციელება შესაძლებელია მუნიციპალიტეტის ფინანსური რესურსებიდან გამომდინარე.
21	განახლებადი სურამი (დაბა სურამი, რუსთაველის და აღმაშენებლის ქუჩები, ცენტრალური სტადიონი, ცენტრალური სკვერი, სურამის ციხე)	ხაშურის მუნიციპალიტეტი	30,000,000.0		
<b>სულ</b>			<b>50,380,000.0</b>		
<b>20 მლნ ლარამდე ღირებულების საშუალო საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტები</b>					
22	რუსთავის ცენტრალური სტადიონის რეაბილიტაცია	რუსთავის მერია	12,000,000.0	მუნიციპალიტეტი ს ბიუჯეტი	წარმოდგენილი პროექტების ფინანსური მაჩვენებლები უარყოფითია. ამასთან, მათი განხორციელება შესაძლებელია მუნიციპალიტეტის ფინანსური რესურსებიდან გამომდინარე.
23	სარეკრეაციო / დასასვენებელ / გასართობი ტერიტორიის მოწყობა	ახალციხის მუნიციპალიტეტი	19,500,000.0		
24	ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია და პარკინგის მოწყობა	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	3,500,000.0		
25	ხარაგაულში ცაშეკრულას კანიონის ეკოტურისტული კომპლექსის მოწყობა	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	3,000,000.0		
26	ბაზალეთის ტბის მიმდებარე ტერიტორიის ინფრასტრუქტურის მოწყობა და ბაზალეთის ტბის წყლითმომარაგების ქსელის სრული აღდგენა რეაბილიტაცია	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	5,700,000.0		
27	ურეკი-შეკვეთილის ტურისტული პოტენციალის განვითარება	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	10,000,000.0		
28	მახუნცეთის ჩანჩქერისა და თამარ მეფის ხიდის კეთილმოწყობა	ქედის მუნიციპალიტეტი	10,500,000.0		
<b>სულ</b>			<b>64,200,000.0</b>		

N	პროექტის დასახელება	პროექტის წარმომდგენი უწყება	პროექტის მთლიანი ღირებულება (ლარი)	დაფინანსების წყარო	პროექტის შეფასების სტატუსი
		სულ	114,580,000.0		

## 20. ქალაქ თელავის დასავლეთ შემოსასვლელის ურბანული განახლება

დასახელება	ქალაქ თელავის დასავლეთ შემოსასვლელის ურბანული განახლება	
წარმომდგენი განმახორციელებელი	თელავის მუნიციპალიტეტი	
მოკლე აღწერა	პროექტის ფარგლებში მოხდება თელავის დასავლეთ შემოსასვლელის სრული რეაბილიტაცია. კერძოდ, განახლდება ხევის მიმდებარედ არსებული სივრცე, სადაც მოეწყობა ქარსაცავი ზოლი, მწვანე და საჯარო სივრცე შესაბამისი კომუნიკაციებით და სხვა ინფრასტრუქტურით, განახლდება ჭავჭავაძის ქუჩაზე არსებული სკვერი და რეაბილიტაცია ჩაუტარდება ჭავჭავაძის გამზირზე არსებულ შენობებს, მათ შორის ისტორიულ ძეგლებს, განახლდება საგზაო ინფრასტრუქტურა, მოეწყობა კომუნიკაციები, გარე განათების ქსელი და ა.შ.	
ღირებულება	20 380 000 ლ	
დაფინანსების წყარო	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
შეფასების პერიოდი		
ალტერნატივები	არაფრის კეთება	პროექტი
საშუალო წლიური ხარჯი		123 286 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		-
NPV		-17,952,903.67 ლ
IRR		-
ENPV		-7,835,149.42 ლ
EIRR		-4.49%
EB/C		0.48

## 21. განახლებადი სურამი (დაბა სურამი, რუსთაველის და აღმაშენებლის ქუჩები, ცენტრალური სტადიონი, ცენტრალური სკვერი, სურამის ციხე)

დასახელება	განახლებადი სურამი (დაბა სურამი, რუსთაველის და აღმაშენებლის ქუჩები, ცენტრალური სტადიონი, ცენტრალური სკვერი, სურამის ციხე)
წარმომდგენი	ხაშურის მუნიციპალიტეტი
განმახორციელებელი	ხაშურის მუნიციპალიტეტი

<b>მოკლე აღწერა</b>	დაბა სურამი, რუსთაველის და აღმაშენებლის ქუჩები, ცენტრალური სტადიონი, ცენტრალური სკვერი, სურამის ციხის რეაბილიტაცია	
<b>ღირებულება</b>	30 000 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		442 463 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		18 703 ლ
NPV		-31,586,923.43 ლ
IRR		
ENPV		-25,044,044.35 ლ
EIRR		
EB/C		0.07

## 22. რუსთავის ცენტრალური სტადიონის რეაბილიტაცია

<b>დასახელება</b>	ქალაქ რუსთავის სტადიონის რეაბილიტაცია	
<b>წარმომდგენი</b>	რუსთავის მერია	
<b>განმახორციელებელი</b>	რუსთავის მერია	
<b>მოკლე აღწერა</b>	ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში არსებული ცენტრალური სტადიონის მასშტაბია 49 000 მ <sup>2</sup> (ს/კ. 02.05.07.136) სტადიონის ტერიტორიაზე არის 26 ადგილიანი სასტუმრო და კვების ბლოკი, რომელიც რეაბილიტირდა წელს რუსთავის მუნიციპალიტეტის მიერ. სტადიონი საჭიროებს რეაბილიტაციას რათა შეძლოს მე-3 კატეგორიის სტანდარტის მოპოვება, რაც აუცილებელი პირობაა საერთაშორისო თამაშების მასპინძლობისთვის.	
<b>ღირებულება</b>	12 000 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		285 466 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		1 156 108 ლ
NPV		-5,116,607.69 ლ
IRR		1.04%
ENPV		-2,736,966.92 ლ
EIRR		3.41%
EB/C		0.77

**23. ქალაქ ახალციხეში სარეკრეაციო / დასასვენებელ / გასართობი ტერიტორიის მოწყობა**

<b>დასახელება</b>	ქალაქ ახალციხეში სარეკრეაციო დასასვენებელი გასართობი ტერიტორიის მოწყობა	
<b>წარმომდგენი</b>	ახალციხის მუნიციპალიტეტი	
<b>განმახორციელებელი</b>	ახალციხის მუნიციპალიტეტი	
<b>მოკლე აღწერა</b>	<p>პროექტი ითვალისწინებს: პროექტის ფარგლებში მოეწყობა მრავალფუნქციური სარეკრეაციო სივრცე, ველო (4500 გრძ.მ.) და საფეხმავლო (14500 გრძ.მ.) ბილიკებით, 2 ერთეული შადრევნით (საერთო სარკული ზედაპირით 900 კვ.მ.), 70000 კვ.მ. ფართზე დაირგვება 15000-მდე ხე-მცენარე, მოეწყობა 3000 კვ.მ.-მდე სხვადასხვა დანიშნულების შენობა-ნაგებობა, რომელთა დიდი ნაწილიც განიკარგება სასყიდლიანი სარგებლობის უფლებით, მოეწყობა სპეიტბორდის მოედანი, კლდეზე ცოცვის ატრაქცია, მედიათეკა, ამპითეატრი და სხვა.</p> <p>მგფ-ის დაფინანსებით მშენებარე სპორტული კომპლექსის სახურავის მთელ ფართზე მოეწყობა მზის ფოტოვოლტაიკები, რაც მნიშვნელოვნად დაზოგავს ობიექტის მიერ გაწეულ კომუნალურ ხარჯებს.</p> <p>პროექტი ერთიან სივრცეს შექმნის ქალაქის ცენტრალურ სტადიონთან, აგრარულ ბაზართან, სპორტულ კომპლექსთან , "ახალციხის ტბასთან" და რუსთაველის ქ. N 124-ში შექმნილ ახალ ურბანულ სივრცესთან, რომელიც (ეს უკანასკნელი) გათვალისწიებულია კერძო სექტორისა და დეველოპერებისათვის საინვესტიციოდ.</p>	
<b>ღირებულება</b>	19 500 000ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>		
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		557 711 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		319 057 ლ
NPV		-19 922 889,41 ლ
IRR		
ENPV		1 265 785,37 ლ
EIRR		10,92%
EB/C		1.07

**24. ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია და პარკინგის მოწყობა**

<b>დასახელება</b>	ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია და პარკინგის მოწყობა	
<b>წარმომდგენი</b>	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	
<b>განმახორციელებელი</b>	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	
<b>მოკლე აღწერა</b>	ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკამდე მისასვლელი გზა მდებარეობს სოფელ მარელისში, მიუყვება მდინარე შავი წყლის ხეობას და მიდის ეროვნული პარკის შესასვლელთან. გზის სიგრძეა 3.34 კმ, არის ქვიშახრეშოვანი საფარის და სამ ადგილზე კვეთს მდინარე. გზა ბუნებრივი მოვლენების შედეგად დაზიანებულია და მხოლოდ მაღალი გამავლობის ავტომობილებს შეუძლიათ გადაადგილება. ზამთრის პირობებში კიდევ უფრო გართულებულია გზაზე მოძრაობა. აღნიშნული პრობლემის გამო სამარშრუტო ტაქსები ვერ ახერხებენ მოლაშქრე ჯგუფის როგორც ადგილამდე მიყვანას ასევე ბორჯომიდან წამოსული მოლაშქრეების დახვედრას. ეს კი ტურისტებისთვის ხელისშემშლელი ფაქტორია. საჭიროა მოწყოს არმირებული ცემენტ-ბეტონის საფარის გზა, სამი სამანქანო ხიდი და საპარკინგე ადგილი პარკის შესასვლელთან.	
<b>ღირებულება</b>	3 500 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		300 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		17 885 ლ
NPV		-3,364,076.20 ლ
IRR		-21.80%
ENPV		797,910.64 ლ
EIRR		13.21%
EB/C		1.27

**25. ხარაგაულში ცაშეკრულას კანიონის ეკოტურისტული კომპლექსის მოწყობა**

<b>დასახელება</b>	ხარაგაულში ცაშეკრულას კანიონის ეკოტურისტული კომპლექსის მოწყობა
<b>წარმომდგენი</b>	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი
<b>განმახორციელებელი</b>	ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი
<b>მოკლე აღწერა</b>	ლოკაცია მდებარეობს დაბა ხარაგაულისა და სოფელ თეთრაწყაროს საზღვარზე, მდინარე ოკიშურას ხეობაში. მუნიციპალიტეტის ცენტრიდან 2.5 კილომეტრში. ახლად რეაბილიტირებულ დევეების

	სკვერთან ახლოს, რომლის რეაბილიტაცია „საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის“ ფარგლებში განხორციელდა. იქვეა ე.წ დევის ხვრელიც.	
<b>ღირებულება</b>	3 000 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		11 995 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		24 799 ლ
NPV		-2,893,014.77 ლ
IRR		-24.28%
ENPV		761,298.16 ლ
EIRR		13.69%
EB/C		1.29

**26. ბაზალეთის ტბის მიმდებარე ტერიტორიის ინფრასტრუქტურის მოწყობა და ბაზალეთის ტბის წყლითმომარაგების ქსელის სრული აღდგენა რეაბილიტაცია**

<b>დასახელება</b>	ბაზალეთის ტბის მიმდებარე ტერიტორიის ინფრასტრუქტურის მოწყობა და წყლის მომარაგება ქსელის აღდგენა	
<b>წარმომდგენი</b>	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	
<b>განმახორციელებელი</b>	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	
<b>მოკლე აღწერა</b>	ბაზალეთის ტბა ძველი ისტორიული ბალნეოლოგიური კურორტია. დღეის მდგომარეობით ტბა შრება, ამორტიზირებულია ტბის მკვებავი ხაზი, ფაქტიურად უმოქმედოა, მიმდინარე ინფრასტრუქტურაც სავალალო მდგომარეობაშია, ფაქტიურად არანაირი ინფრასტრუქტურა არ არსებობს დღეის მდგომარეობით.	
<b>ღირებულება</b>	5 700 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		360 123 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		343 557 ლ
NPV		-5 466 188,11ლ
IRR		
ENPV		-4 569 663.67 ლ
EIRR		

EB/C		
------	--	--

**27. ურეკი-შეკვეთილის ტურისტული პოტენციალის განვითარება**

<b>დასახელება</b>	ურეკი-შეკვეთილის ტურისტული პოტენციალის განვითარება	
<b>წარმომდგენი</b>	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	
<b>განმახორციელებელი</b>	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	
<b>მოკლე აღწერა</b>	ურეკის საკურორტო ზონაში (პირველ ზოლში) საჯარო სივრცე პრაქტიკულად არ არსებობს. მიმდინარე პერიოდისთვის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტს საკუთრებაში გადმოეცა 18 625 კვმ (ს/კ 26.28.13.356 და 26.28.13.371) გამწვანებული ტერიტორია, სადაც შესაძლებელია ურეკისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი საჯარო სივრცის მოწყობა.	
<b>ღირებულება</b>	10 000 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	
<b>ალტერნატივები</b>	<b>არაფრის კეთება</b>	<b>პროექტი</b>
საშუალო წლიური ხარჯი		525 927 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		949 081 ლ
NPV		-6,461,467.50 ლ
IRR		-6.93%
ENPV		3,075,758.02 ლ
EIRR		14.99%
EB/C		1.30

**28. მახუნცეთის ჩანჩქერისა და თამარ მეფის ხიდის კეთილმოწყობა**

<b>დასახელება</b>	მახუნცეთის ჩანჩქერის და თამარ მეფის ხიდის კეთილმოწყობა	
<b>წარმომდგენი</b>	ქედის მუნიციპალიტეტი	
<b>განმახორციელებელი</b>	ქედის მუნიციპალიტეტი	
<b>მოკლე აღწერა</b>	პროექტის ფარგლებში მოხდება მახუნცეთის ჩანჩქერის და თამარ მეფის ხიდის კეთილმოწყობა, გამოფენა-ბაზრობის მოწყობა, არსებული შენობა-ნაგებობების ფასადების რეკონსტრუქცია, მოეწყობა გადასახედი ბაქანი და პარკინგი.	
<b>ღირებულება</b>	10 500 000 ლ	
<b>დაფინანსების წყარო</b>	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	
<b>შეფასების პერიოდი</b>	15 წელი	

ალტერნატივები	არაფრის კეთება	პროექტი
საშუალო წლიური ხარჯი		498 173 ლ
საშუალო წლიური შემოსავალი		601 683 ლ
NPV		-9 408 075,39 ლ
IRR		-20,92%
ENPV		57 663 865.02 ლ
EIRR		81,09 %
EB/C		6,94

შენიშვნა: საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია დანართში.